

26 אוקטובר 2023

י"א חשון תשפ"ד

החלטה בבקשה לצו ביניים בעניינה של [...] – ת.ז. [...]

שופטים: פרופ"א יהודה פינצ'ובר (אב בית הדין), פרופ' עוז גזית, גב' לוטם ערבה.

יועצת משפטית לבית הדין: עו"ד ליאורה ארזי בן-חיים.

תובעת: פרופ"ח יסכה גולדפלד, מיוצגת ע"י עו"ד שחר הופמן.

נקבלת: גב' [...], מיוצגת ע"י עו"ד עדי מנסור.

- בתאריך 23.10.2023 הגישה התובעת המשמעתית של הטכניון קובלנה נגד הסטודנטית [...], ת.ז. [...]. (להלן: "הסטודנטית"), בה יוחסו לה המעשים הבאים:
הנקבלת היא סטודנטית בפקולטה ל[...] בתאריך 7.10.2023 מחבלי חמאס ביצעו מעשי טרור רצחניים ונפשעים, והחלה מלחמת "חרבות ברזל". באותו היום או בסמוך לאחריו, הסטודנטית העלתה סטורי וסרטון לרשת החברתית אינסטגרם "בהם מובעים שמחה ותקווה לניצחון הקרוב של ארגון הטרור חמאס. בסרטון, הנאשמת מהדהדת את דבריו של אבו עוביידה, דובר הזרוע הצבאית של ארגון הטרור חמאס, בו הוא מדבר על השמדת הפרויקט הציוני וההחלטה לשים קץ לפשעים הציונים (תרגום חופשי). בסטורי הנאשמת כותבת: "בקרוב נאכל את [...]" (תרגום חופשי), ומציינת את המיקום: חיפה-פלסטין (תרגום חופשי)" (לשון הקובלנה).
- התביעה האשימה את הסטודנטית בעבירות משמעת לפי הסעיפים שלהלן בתקנון המשמעת:
4.5 "פגע או גרם ביוזעין לפגיעה בדרך כלשהי בכבוד הטכניון, או בכבודו או בשמו הטוב של איש הטכניון או אורח הטכניון במעמדם כאנשי הטכניון או אורחיו".
4.19 "התנהג בצורה שאינה הולמת סטודנט בטכניון במעשה שנעשה בזיקה לטכניון או בזיקה להיותו סטודנט בטכניון".
- בד בבד עם הגשת הקובלנה, הגישה התביעה "בקשה לצו ביניים להשעיה זמנית מהלימודים והרחקה מקמפוס הטכניון" (להלן: "הבקשה" או "הבקשה לצו ביניים"). לבקשה צורפו כנספחים צילומי מסך של הפרסומים, וכן תגובת ההגנה לתלונה המשמעטית (להלן: "התגובה לתלונה").
- בתאריך 25.10.2023 הגישה ההגנה את תגובתה לבקשה לצו ביניים (להלן: "התגובה"). בנוסף, על פי בקשת בית הדין שלחה ההגנה את הסרטון שפרסמה הסטודנטית באינסטגרם שלה (להלן: "סרטון [...]"). כמו כן, על פי בקשת בית הדין, ההגנה צירפה לתגובתה קישור לסרטון המקורי שפרסמה רשת השידור הטלוויזיונית אלג'זירה, אשר הסטודנטית שיתפה באינסטגרם שלה (להלן: "הסרטון של דובר החמאס").
- על פי ההגנה, סרטון [...] פורסם ע"י הסטודנטית בתאריך 8.10.2023; והסרטון של דובר החמאס, שותף על ידה ביום 9.10.2023 והיא מחקה אותו זמן קצר לאחר מכן.
- התביעה** טענה בבקשה לצו ביניים, כי יש להוקיע בכל פה את מעשיה של הסטודנטית, באופן הרחב והברור ביותר, על אחת כמה וכמה שהיא אזרחית ישראלית, הלומדת במוסד ישראלי, יחד עם סטודנטים ועובדים ישראלים, יהודים ושאינם יהודים. הטכניון הוא מוסד ישראלי, אשר חזונו לקדם ולשרת באמצעות מחקר ומדע את מדינת ישראל והאנושות. הנהלת הטכניון הבהירה כי היא מוקיעה כל ביטוי של תמיכה ועידוד טרור, ותמצה

את הדין עם סטודנטים אשר פרסמו פרסומים מעין אלו. מיצוי הדין הוא צעד מוסרי ואף הכרחי, לצורך שמירת מרקם החיים המשותף בטכניון לסטודנטים. ות מכל הלאומים, הדתות והעדות. לעומת זאת, מתן לגיטימציה לשיח כזה יגרור הידרדרות של השיח בקהילת הטכניון ואף עלול להוביל לאלימות פיסית. עוד טענה התביעה, כי מדובר בנסיבות חמורות וייחודיות, פרסומיה של הסטודנטית זכו לפומבי באופן נרחב בקמפוס ובתקשורת הארצית; הם אינם חוסים תחת ההגנה של חופש הביטוי, והם פוגעים באופן ברור ובוטה בכבוד הטכניון ומהווים התנהגות שאינה הולמת סטודנטית בטכניון, ואף עלולים להוות עבירה פלילית.

7. **ההגנה** טענה ראשית, כי לטכניון ולרשויות המשמעת שלו אין סמכות משמעטית "על דבריהם וביטוייהם של הסטודנטים כאשר אלו נעשו מחוץ לכותליה ובמנותק מלימודיהם האקדמיים או מעמדם כסטודנטים" (סעיף 3 לתגובה לתלונה). הסטודנטית פרסמה את הסרטונים בחשבון האינסטגרם הפרטי שלה, "כאינדיבידואל בעל אוטונומיה על עצמו, ללא קשר למעמדה כסטודנטית". בנוסף, סרטון [...] לא פורסם לכלל העוקבים של הסטודנטית אלא רק לחבריה הקרובים, קרי "בדלתי דלתות של חיה האישיים הפרטיים... ולא נפתח לכלל הציבור, ועל חלק זה מחייה... ללא ספק אין לטכניון שום סמכות" (שם, בסעיף 6).

8. עוד טענה ההגנה, כי הזכות לחופש ביטוי באקדמיה היא זכות בעלת מעמד חוקתי גבוה, המוגנת בחוק ובפסיקה; כי הראיות עליהן התבססה התביעה אינן מדויקות; כי הפירוש שניתן לפרסומים בתלונה, זהה לפרשנות שהופצה ע"י גורמים "שמטרתם לרדוף סטודנטים ערבים", ללא קשר למשמעות, ההקשר והרלוונטיות האמיתית של הפרסומים, וזאת "כנראה ממניעים נקמניים של ענישה קולקטיבית לכל מי שמשתייך לזהות הלאומית הפלסטינית" (שם, בסעיף 10).

9. לגופם של הפרסומים טענה ההגנה, כי אין בהם כדי ללמד על כך שהסטודנטית תומכת ברצח שנעשה בעוטף עזה. לטענת ההגנה, הסטודנטית "מתנגדת לפשעים אלה באופן נחרץ והיא כמו אזרחי המדינה חשה צער עמוק על קורבנות אזרחיים שחיהם קופחו בעוטף עזה ביום 7/10" (שם, בסעיף 11). לעניין הסרטון של דובר החמאס, טענה ההגנה כי הסטודנטית שיתפה "ידיעה חדשותית מרשת העיתונות" אלג'זירה. היא לא צירפה לפרסום שום כיתוב, ו/או דברי אהדה או תמיכה, לא דובר על פרשנות עיתונאית אלא על פרסום הודעת דוברות ארגון חמאס, פרסום אשר פורסם בשלל אתרי חדשות, ועל כן הוא חוסה תחת זכותה של הסטודנטית לחופש ביטוי (שם, בסעיף 12).

10. לגבי סרטון [...] טענה ההגנה, כי הסטודנטית פרסמה אותו כאמור בקבוצה סגורה של חברה, כאשר היא "חוגגת את זה שסוף סוף היא הצליחה לבשל [...]". היא ידועה בקרב חברה כבשלנית גרועה וזו בדיחה חוזרת בין חברה על כך שאינה יודעת לבשל, ועל כן הם הבינו את ההקשר, כאשר לאחר ניסיונות רבים הצליחה לבשל [...] וקראה לה " [...] ". הסרטון כולל אודיו ידוע בערבית בו נאמר "אל תגידו עלי שאיני אומן" (שם, בסעיף 13). [...] אין מעמד פוליטי או צבאי בתרבות הפוליטית הערבית בישראל והיא אינה מהווה סמל טרור. הדגל הפלסטיני בפרסום "מטרתו לעשות פלטינציה [...] " (שם, בסעיף 14). ההגנה הוסיפה כי הסטודנטית לא פרסמה את דגל חמאס, אלא את הדגל הפלסטיני, שהינו סמל המייצג נרטיב של אוכלוסייה שלמה ואינו יכול להוות בסיס לענישה. הזהות הפלסטינית כשלעצמה אין משמעה תמיכה בטרור, והשימוש בסמליה כשלעצמו אינו עבירה.

11. לעניין הבקשה לצו ביניים טענה ההגנה, כי התביעה לא עמדה בנטל להוכיח שהפרסומים מלמדים על תמיכה במעשי אלימות. כמו כן לסטודנטית יש חברים המשרתים בצבא, אשר היא דואגת לשלומם, כפי שייחשף בעת

הצגת הראיות בהליך העיקרי. הסעיפים בהם הואשמה הסטודנטים הם סעיפי סל, ואל לבית הדין לאפשר את הפיכתם לכלי של רדיפה פוליטית. סעיף 4.19 אינו רלוונטי משום ש"אין מחלוקת כי המעשה... לא נעשה בזיקה לטכניון או בזיקה למעמדה כסטודנטית" (סעיף 4.4, בעמ' 3 לתגובה). התביעה מבקשת להעניש את הסטודנטית טרם הוכחה אשמתה והוכרע דינה, כאשר זו אינה מטרת הסמכות להטיל מגבלות בצו ביניים. הסטודנטית אינה מסכנת את שלומה או ביטחונה של קהילת הטכניון, לא איימה ולא ביצעה מעשה אלימות, והבהירה שהיא מתנגדת לאלימות נגד אזרחים. הרחקה והשעייה הם אמצעים קיצוניים, ובשלב זה יש להצביע על תכליות נכבדות כדי להצדיק שימוש בהם. השימוש בצו ביניים מסוג זה "צריך לשרת תכלית לא-ענישתית, ושיעשה בכלי זה שימוש מידתי, סביר וכזה שנותן מקום לחזקת החפות" (שם, בסעיף 8). השימוש בצו ביניים כזה מוצדק רק כאשר נשקפת מהנאשם סכנה מוחשית ומיידית לשלום ובטחון קהילת הטכניון, וודאי שלא כאשר מיוחסת לסטודנטית התבטאות, להבדיל מתקיפה פיזית או איום למשל. מדובר "באקט יחיד ולא בעבירה מתמשכת" שיכולה להצדיק סנקציה כה קיצונית (שם, בסעיף 11). לסטודנטית אין עבר משמעתי, לא כל שכן עבר שיכול ללמד על מסוכנות כלשהי.

12. לבסוף טענה ההגנה, כי הנזק שייגרם לסטודנטית כתוצאה מקבלת הבקשה, עולה לאין שיעור על כל תועלת משוערת שתצמח לטכניון. הסטודנטית אמורה להיבחן במועדי ב' עם תחילת הסמסטר, היא מתגוררת במעונות הסטודנטים שנמצאים בתוך הקמפוס, הרחקתה מהקמפוס "תטיל עליה נטל קשה מאד", והשעיית לימודיה תגרום לפיגור בהתקדמותה האקדמית באופן שלא יהיה הפיך אם בית הדין יחליט לזכותה בסופו של יום (שם, בסעיף 10).

דיון והכרעה

13. לא ניתן להפריז בתיאור הזוועות והפשעים שביצעו מחבלי החמאס בתושבי ותושבות ישראל בשבת הנוראה 7.10.2023, ואף לאחר מכן. לא רק רציחות בוצעו באותו יום, אלא גם אונס, התעללות בחסרי ישע וזוועות אחרות שלא כאן המקום לתארן. למעלה מן הצורך נומר, כי כידוע (ובניגוד למה שנכתב בתגובות ההגנה), פשעי החמאס לא בוצעו רק בתושבי ותושבות עוטף עזה, אלא בתושבי ותושבות ישראל כולה, ללא הבחנה בין חיליים.ות לאזרחיים.ות, בין אזרחיים.ות ישראל לאזרחיים.ות זרים, בין יהודים.ות למוסלמים.ות, בין בדואים.ות לדרוזים.ות, בין גברים לנשים, לילדים.ות, לתינוקות.

14. מאז אותו בוקר בלהות ועד עתה, ישראל הכריזה על מצב חירום, מלחמה, וכל שגרת החיים הנורמליים בה הופסקה, ולא שבה לקדמותה.

15. בדלת אמותיו של הטכניון, אלפי סטודנטים וסטודנטיות, וחברי וחברות סגל אקדמי ומנהלי גויסו בצווי 8, ו/או מעניקים תמיכה אזרחית. בהתחשב בהיקף המלחמה, שאר הציבור בטכניון מתמודד עם הקושי הנפשי, החשש האישי, והטראומה הציבורית. בהתאם לכך שגרת החיים האקדמית והחברתית בטכניון השתבשה מן היסוד. נכון לעת הזו תחילת סמסטר חורף תשפ"ד נדחתה, ולא תחל לפני ה- 3.12.2023 (לכל המוקדם).

16. בתאריך 19.10.2023 פרסם נשיא הטכניון הודעה לקהילת הטכניון, בה כתב בין היתר, כדלקמן: **"לאור תלונות שהגיעו להנהלת הטכניון מתחילת המלחמה על פרסומים ברשתות החברתיות הכוללים גילויי תמיכה בחמאס... הנהלת הטכניון מביעה שאט נפש ודוחה כל גילוי תמיכה בארגון הטרור חמאס ותגלה אפס**

- סובלנות לאירועים מסוג זה. משפחת הטכניון כולה מאוחדת בגינוי הטבח הנורא שביצעו ארגוני הטרור. בימים קשים אלו אנו קוראים להיזהר מפגיעה במרקם החיים המשותפים בטכניון ובמדינת ישראל".
17. התקנון המשמעתי לסטודנטים של הטכניון פותח בכך שהסטודנטים מחויבים להתנהגות ההולמת את כבוד הטכניון. סטודנט הוא מי שלומד בטכניון אף אם הוא נמצא בחופשת לימודים.
18. סעיף 17 לתקנון שכותרתו "הליכי ביניים" קובע כי בית הדין רשאי, "ביוזמתו או על פי בקשה שהוגשה לפניו, ליתן החלטות וצווי ביניים. החלטות כאלה תינתנה, מטעמים שיירשמו, אם מצא בית הדין כי קיים חשש להפרעה בשגרת הפעילות בטכניון או לפגיעה בסדר הציבורי בשטח הטכניון או לפגיעה פיזית או אחרת בפרט או פרטים בטכניון או במקרים מיוחדים אחרים הדורשים זאת" (ההדגשות אינן במקור).
19. סעיף 17.3 קובע, כי "החלטת ביניים יכולה לכלול, בין השאר, איסור להימצא בשטח הטכניון... לרבות במעונות גם אם משמעות ההרחקה היא פגיעה ביכולתו של הסטודנט למלא חלק מחובותיו האקדמיות".
20. אם כן, התקנון מקנה לבית הדין המשמעתי סמכות רחבה עד מאד ליתן החלטות וצווי ביניים כלפי סטודנטים. ות, משלל נימוקים, ולרבות החלטות שעשויות לפגוע בסטודנט. ית באופן ניכר.
21. ההגנה טענה, כי פרסומיה של הסטודנטית נעשו מחוץ לכותלי הטכניון ובמנותק ממעמדה כסטודנטית, ועל כן, למעשה, אין למוותב זה סמכות לדון בתיק. אנו דוחים טענת סף זו לצורך הדיון בבקשה לצו ביניים (ואין בכך כדי למנוע מההגנה לטעון טענה זו בהליך העיקרי). סרטון [...] ששלחה ההגנה לבית הדין, נראה על פניו, שהוא צולם במעונות הסטודנטים בטכניון, ושמה גם בהסתייעות ברשת ה-wifi של הטכניון. בנוסף, הטענה שהפרסום נעשה בדלתי דלתות של חיה האישיים ולא נפתח לכלל הציבור, אינה רלוונטית לטעמנו, שעה שהעובדות הן שהפרסום זכה להד נרחב, הן בקמפוס והן בתקשורת הארצית, ופורסם לכל כי המפרסמת היא סטודנטית בטכניון.
22. **לגופם של הפרסומים:** אין מחלוקת בין הצדדים כי הכיתוב שפרסמה הסטודנטית בסרטון [...] הוא "בקרוב נאכל את [...]", ואף אין מחלוקת כי היא הוסיפה את דגל פלסטין וכתבה במיקום "חיפה-פלסטין". המחלוקת היא כמובן על פרשנותם של הדברים. דגל פלסטין אכן אינו דגל החמאס, ועצם השימוש בדגל פלסטין אין בהכרח משמעותו תמיכה בטרור. אלא שהדברים לא נכתבו בוואקום. הם נכתבו יום אחרי טבח נורא שבוצע בלמעלה מ-1500 תושבי.ות ישראל. ההגנה טענה כי הסטודנטית הכינה לתומה [...] וקראה לה [...] כבדיחה פנימית בין חברים, על כך שאינה יודעת לבשל. אלא שבשלב מקדמי זה לא הוצגה בפנינו כל ראייה התומכת בתיאוריה זו. למה סטודנטית שמבשלת [...] לתומה רוצה לעשות [...] "פליסטינזציה", כדברי ההגנה? מה הקשר בין הצלחה בהכנת [...] לדגל פלסטין? ואם לכאורה בגסטרונומיה עסקינן, מדוע הסרטון טורח ומראה בנוסף [...] גם את נוף "חיפה-פלסטין"? לכך מצטרף הסרטון השני ששותף ע"י הסטודנטית יום למחרת, ובו דובר החמאס אומר בין היתר "החלטנו לשים קץ לפשע הציוני הפשיסטי" וכן, כי אם ישראל תפגע בעזה, החמאס יוציא להורג בני ערובה (תרגום חופשי). הסטודנטית בחרה לשתף את הסרטון של רשת אלג'זירה מבלי לכתוב דבר. ההגנה טענה כי מדובר בשיתוף גרידא של "ידיעה חדשותית", וכי הפרסום פורסם בשלל אתרי חדשות, לרבות אתרים ישראלים ובינלאומיים. דעת לנבון נקל, כאשר אדם מפרסם (מצטט, משתף, מפנה) מידע שהוא מתנגד לו, מתווספת לפרסום אמירה ביקורתית.

- בשלב זה, ההגנה לא סיפקה ראיות התומכות בטענותיה – כגון תצהיר של הסטודנטית בדבר עמדותיה, או ראיות התומכות בטענות שמדובר "בבדיחה פנימית ידועה", או ראיות המוכיחות "שהיא דואגת ודורשת בשלומם של חבריה בצבא".
23. אנו דוחים את טענת ההגנה כי מדובר ב"אקט יחיד", שכן גם לשיטת ההגנה מדובר בשני פרסומים נפרדים, בימים שונים.
24. סיכומו של דבר, לאחר שעיינו בראיות שהוצגו בפנינו בשלב זה ובטענות הצדדים, הגענו למסקנה כי קיימות ראיות משמעותיות לכאורה לעבירות המיוחסות לסטודנטית – פגיעה בכבוד הטכניון, והתנהגות שאינה הולמת סטודנטית בטכניון במעשה שנעשה בזיקה לטכניון, או בזיקה להיותה סטודנטית בטכניון.
25. התקנון אינו קובע, כפי שניסתה ההגנה לטעון, כי ניתן להוציא צו ביניים רק במידה שיש חשש ודאי וממשי לשלום ולביטחון קהילת הטכניון. כאמור לעיל, התקנון מקנה בצורה מפורשת סמכות רחבה מאד לבית הדין בהוצאת צווי ביניים. למשל כאשר יש "חשש להפרעה בשגרת הפעילות בטכניון", או "במקרים מיוחדים אחרים הדורשים זאת", או חשש לפגיעה "אחרת" בפרט או בפרטים בטכניון. בעניינו, פרסומים של סטודנטים שעלולים לכאורה להוות תמיכה בטרור, מכל סוג שהוא ועל כל גווניו, בהחלט עלולים להוות פגיעה בפרטים בטכניון ולהפריע לפעילות הטכניון. אך מעבר לכך, אנו סבורים כי אנו מצויים כעת באותם "מקרים מיוחדים אחרים", חריגים מאד וקיצוניים מאד, ימי מלחמה, המאפשרים הוצאת צו ביניים.
- בהחלטה על הארכת מעצר מיום 23.10.2023 (מ"ת 34055-10-23 מדינת ישראל נ' אלזרו (עציר), בבית משפט השלום בטבריה), שעניינה פרסומים בווטסאפ בהתייחס למלחמת "חרבות ברזל", כתבה כב' הש' גנאים: "שקלתי את טענות הסניגור באשר לאפשרות של שחרור המשיבה לחלופת מעצר, לאור גילה הצעיר, נסיבותיה האישיות והיעדר עבר פלילי בעבירות דומות, אולם נסיבות אלה של המשיבה נדחות מול הסיכון הטמון במעשיה בעת מלחמה. ייתכן והיה ניתן לשקול את שחרור המשיבה לחלופה בימים כתיקונם, אולם לצערנו התקופה היא של מלחמה" (ההדגשות אינן במקור).
26. כאמור לעיל, תחילת שנת הלימודים תשפ"ד בטכניון נדחתה נכון לעת הזו לתאריך 3.12.2023, וייתכן כי תדחה פעם נוספת. לא פורסמו תאריכי בחינות של מועדי ב', והטכניון הודיע כי ייתן התראה של שבועיים מראש לפני קיום לימודים. הדיון קבוע לתאריך 9.11.2023, בעוד כשבועיים ימים, כשלושה שבועות לפני מועד תחילת הסמסטר. כך שצו הביניים בשלב זה לא יגרום לפיגור או לפגיעה בהתקדמות האקדמית של הסטודנטית, וודאי לא לנזק בלתי הפיך, כפי שנטען בתגובת ההגנה.
27. בנוגע לבקשה להרחקה מהקמפוס, ובכלל זאת הרחקה מהמעונות בהם הסטודנטית מתגוררת: ההגנה טענה בעלמא כי הרחקה מהקמפוס תטיל על הסטודנטית "נטל קשה מאד", אולם לא פירטה. לא הוצגה בפנינו ראיה לכך שלסטודנטית אין מקום מגורים חלופי, או שעלול להיגרם לה נזק אם לא תתגורר שבועיים במעונות. יודגש, כי כרגע לא מתקיימים לימודים או פעילות אקדמית בקמפוס הטכניון.
28. לעומת זאת, בהתאם לשיח וההד התקשורת הרב שנוצר סביב הפרסום הנ"ל, מתעורר חשש משמעותי לפגיעה קשה, ואף בלתי הפיכה, במרקם החיים המשותפים בטכניון, אם הטכניון לא ינקוט עמדה נחרצת כנגד כל גילוי לכאורה של תמיכה בטרור, מכל סוג שהוא ועל כל גווניו, היוצא מחבר. ה בקהילת הטכניון. אי נקיטת עמדה מצד הטכניון כנגד ביטויים מסוג אלו, עלולה להוביל להתדרדרות מהירה של השיח, עד כדי חלילה אלימות פיזית.

29. נוכח כל האמור לעיל, החלטנו פה אחד, להיענות לבקשת התביעה ולהוציא צו ביניים: אנו מורים על השעייתה הזמנית של הסטודנטית מלימודים בטכניון, והרחקתה הזמנית מקמפוס הטכניון, לרבות ממעונות הסטודנטים, וזאת החל מיום חמישי 26.10.2023 בשעה 16:00 ועד למועד הכרעת הדין, אשר תינתן בסמוך ככל הניתן למועד הדין (הקבוע לתאריך 9.11.2023).

גב' לוטם ערבה

פרופ' עוז גזית

פרופ' יהודה פינצ'ובר

